

Uchwała Nr XLIII/253/18
Rady Gminy Dąbrówno
z dnia 30 stycznia 2018 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875), art.6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015, poz. 1390) Rada Gminy Dąbrówno **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2024, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrówno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XLIII/253/18
Rady Gminy Dąbrówno
z dnia 30 stycznia 2018r.*

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2018 – 2024**

Spis treści

I. Wstęp.....	2
II. Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu.....	4
III. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	5
IV. Analiza zjawiska przemocy na terenie Gminy Dąbrówno.....	7
V. Adresaci Programu	10
VI. Cele programu	10
VII. Założenia Programu	10
VIII. Wdrożenie Programu	11
IX. Monitorowanie, ewaluacja, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację Programu.....	13

I. Wstęp

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art. 33 Konstytucji wskazuje ponadto, że kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, zaś zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy. Jednak dla wielu osób nie jest on spokojną przystanią, miejscem w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie a wręcz przeciwnie kojarzy się z cierpieniem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, z frustracji, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiarę” i „sprawcę” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc w rodzinie może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety.

Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie. Gmina Dąbrówno od kilku lat podejmuje liczne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są one skierowane zarówno do osób doznających przemocy (pomocowe), jak i do osób stosujących przemoc (interwencyjne). Między innymi jednym z takich działań było

powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach, którego funkcjonują grupy robocze. Ponadto duży nacisk kładzie się na stały rozwój profilaktyki – propagowanie postaw alternatywnych wobec przemocy, nauka umiejętności społecznych i wychowawczych, inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zajęcia profilaktyczne skierowane są nie tylko do dzieci i młodzieży, ale i do osób dorosłych (rodziców). Odbywają się też liczne szkolenia podnoszące kwalifikacje osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, w tym dla pracowników „pierwszego kontaktu” m.in. pracowników socjalnych, policjantów, nauczycieli, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia, pedagogów szkolnych i psychologów. Pomimo licznych działań w dalszym ciągu zjawisko przemocy w rodzinie stanowi jeden z trudniejszych do rozwiązania problemów społecznych w Gminie Dąbrówno. Konieczne jest zatem w dalszym ciągu systematyczne podnoszenie standardu usług adresowanych do osób doznających przemocy jak i stosujących przemoc. Również wskazana jest dalsza pomoc odpowiednich służb do realizacji profesjonalnych działań z zakresu przeciwdziałania temu zjawisku, a także działania w kierunku skutecznego pomagania osobom z obu tych grup. Ważna jest też stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu rodzinnym i społecznym. Między innymi służyć ma temu opracowywanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Dąbrówno planowany jest w perspektywie kilkuletniej i jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2017. Obecnie działania Programu obejmą lata 2018 - 2024. W miarę potrzeb i zmiany sytuacji społecznej zadania i cele programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

II. PODSTAWY PRAWNE DO OPRACOWANIA I REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.);
- Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz. 697);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 z póź.zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. poz. 555, ze zm.).

Ponadto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2024 jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (Uchwała Rady Ministrów Nr 76 z 29 kwietnia 2014 r. M. P. z 2014, poz. 445);

III. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Definicja przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390 z późn.zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”. Często przemocą w rodzinie określa się „zamierzone „ i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. **jest intencjonalna**–działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;
2. **występuje dysproporcja sił**–w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza;
3. **narusza prawa i dobra osobiste**–osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę narusza prawa i godność drugiego człowieka (członka rodziny);
4. **powoduje cierpienia i szkody**–osoby dotknięte przemocą w rodzinie doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Przemoc może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Jak wynika już z samych definicji, przemoc w rodzinie przyczynia się do dezorganizacji funkcjonowania rodziny, łamania norm moralnych, prawnych, tragicznych skutków psychologicznych oraz w skrajnych przypadkach do poważnych uszkodzeń ciała bądź zabójstw.

Przemoc ze strony najbliższych osób jest doświadczeniem traumatycznym, upokarzającym, wywołującym cierpienie, rodzącym nienawiść i pragnienie odwetu, okaleczającym psychikę.

Rodzaje przemocy

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. **przemoc fizyczna**–to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
2. **przemoc psychiczna** –to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
3. **przemoc seksualna** –to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;
4. **przemoc ekonomiczna** –to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne

uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;

5. zaniedbanie -to ciągłe niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki osoba doznająca przemocy postrzega samą siebie, „sprawcę” oraz innych ludzi.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy powtarza się, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeśli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art.207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 2016 poz 1137 z późn.zm)

Art. 207 Kodeksu karnego stanowi:

§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat.

Skutki przemocy w rodzinie

Skutki przemocy w rodzinie to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m. in. sińce, obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia),
- objawy emocjonalne (m. in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena),
- objawy społeczne (m. in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m. in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualną wykraczającą poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, tj. najczęściej dzieci.

Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniami zachowania związanymi z trudnością kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych, oraz obniżeniem poziomu empatii.

Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje

sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu. W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi. Olbrzymie koszty przemocy w rodzinie, jak widać, ponoszą nie tylko jednostki, ale całe społeczeństwo.

IV. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY DĄBRÓWNO

W celu zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie

Na koniec grudnia 2016 roku gmina liczyła 4371 mieszkańców. Aktualna liczba ludności zarejestrowana na dzień 23.11.2017 wynosi 4354 osoby – wyraźna tendencja spadkowa

W 2015 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie obejmował pomocą 282 rodziny . Natomiast w 2016 roku pomocą zostało objętych 266 rodzin , na dzień 23 listopada 2017 liczba rodzin korzystających z pomocy wynosi 225 rodzin. Powody objęcia pomocą są bardzo różne, najczęściej jednak są to : bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W ostatnich latach obserwujemy również wzrost pomocy z powodu uzależnienia od alkoholu oraz występowania przemocy w rodzinie. **Wniosek:** nasilenie przemocy w rodzinach oraz pogłębienie problemu alkoholowego. W 2015 roku pracownicy socjalni prowadzili działania w ramach realizowanych procedur „Niebieska Karta“ z 15 rodzinami (łącznie objętych pomocą było 66 osób uwikłanych w przemoc), natomiast w 2016 liczba tych rodzin w których prowadzono działania związane z procedurą „Niebieska Karta“, zwiększyła się do 22 (łącznie 95 osób objętych pomocą grup roboczych). Obecnie pracownicy socjalni wspólnie z innymi członkami grup roboczych obejmują pomocą 17 rodzin dotkniętych przemocą domową. Niepokojący jest fakt, że liczba rodzin z roku na rok sukcesywnie rośnie i potwierdzają to również informacje uzyskane z Posterunku Policji w Dąbrównie, które mówią o rosnącej liczbie interwencji w rodzinach w związku z przemocą domową, co obrazują dane zawarte w tabeli:

Interwencje Policji	2015 rok	2016 rok
Interwencje ogółem:	12	39
w tym z wykorzystaniem procedury „Niebieskie Karty“	1	6
wszczęcie postępowania karnego wobec sprawców przemocy z art 207 kk	3	13

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych wynika, że w roku 2015 do Komisji wpłynęło 21 wniosków dot. nadużywania alkoholu przez członka rodziny. Wnioski były kierowane przez: członków rodziny, pracowników opieki społecznej, pedagoga szkolnego, współpracowników danej osoby, a także w wyniku działań grupy roboczej w ramach procedury „NK“. Komisja objęła swoimi działaniami 20 rodzin (2 wnioski dot. jednej rodziny). W tym były 2 kobiety i 19 mężczyzn. Komisja zdecydowała się skierować na badania w przedmiocie uzależnienia 3 osoby. Do Sądu Rejonowego w Ostródzie, wydział Rodzinny i Nieletnich zdecydowano skierować 3 osoby, we wszystkich przypadkach Sędzia Sądu Rejonowego uznał zasadność wniosku.

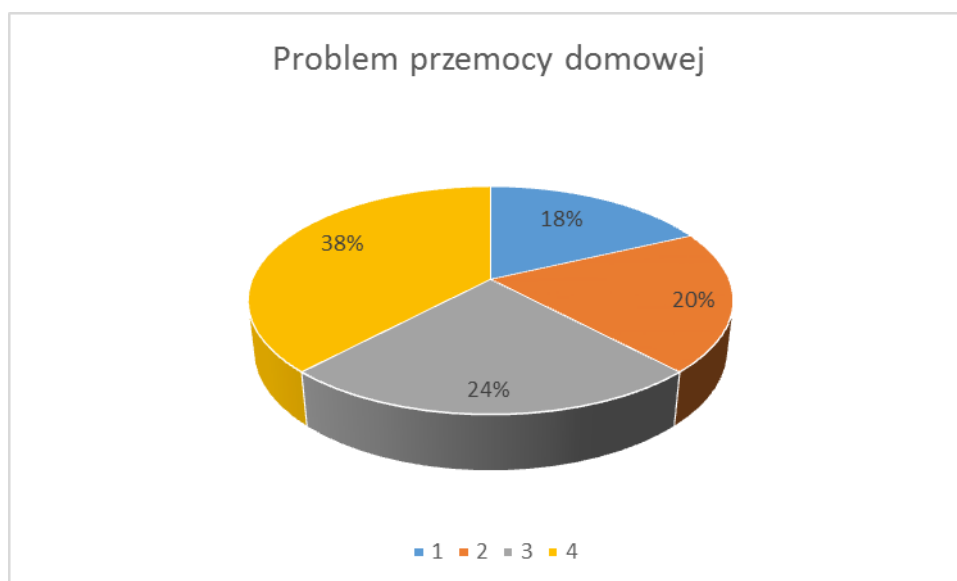
W 2016 roku na podstawie złożonych wniosków Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wysłała 46 wezwań na rozmowy motywująco-wspierające. Wszczęto 12 spraw związanych ze skierowaniem na leczenie odwykowe uzależnienia od alkoholu. Z powodu odmowy dobrowolnego podjęcia terapii uzależnienia od alkoholu 4 wnioski zostały skierowane do Sądu Rejonowego w Ostródzie w celu uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. 5 osób zdecydowało się na badania przez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.. Dobrowolnemu leczeniu w stacjonarnym Zakładzie Lecznictwa Odwykowego podjęły się 3 osoby.

Natomiast do końca listopada 2017 roku na podstawie złożonych wniosków Komisja wysłała 27 wezwań na rozmowy motywująco-wspierające. Wszczęto 1 sprawę związaną ze skierowaniem na leczenie odwykowe, a dwie są w trakcie realizacji. W jednym przypadku podjęto decyzję o skierowaniu sprawy do Sądu w celu podjęcia przymusowego leczenia.

W 3 przypadkach osoby wyraziły zgodę na podjęcie dobrowolnego poddania się badaniu przez biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Jak widać problem przemocy oraz uzależnienie jest w Gminie Dąbrówno bardzo widoczny i koniecznie jest wzmożone działanie wszystkich instytucji działających na rzecz rodziny w celu eliminacji jak największej liczby czynników wpływających na wzrost tego zjawiska. Tym bardziej że zjawiska te są ze sobą ściśle powiązane, a potwierdzeniem są poniżej przedstawione informacje.

W ciągu ostatnich 2 lat zacieśniła się współpraca pomiędzy służbami działającymi na rzecz rodziny, w ramach prac Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i wtedy też podjęto decyzję aby dogłębniej przeanalizować problem przemocy domowej. Dlatego też w listopadzie 2016 roku, po kilkumiesięcznych pracach została sporządzona diagnoza problemów społecznych w Gminie Dąbrówno, w której to przedstawiono również wyniki badań dotyczących zjawiska przemocy na terenie gminy. Wyniki przedstawia poniższy wykres.



1 -znam takie przypadki

2 - nie znam takich przypadków

3 - słyszałem/am o takich przypadkach

4 - nie słyszałem/am o takich przypadkach

Wyniki badań wskazują, że 20% ankietowanych zna osobiście takie przypadki rodzin w których występuje problem przemocy domowej, i chociaż 38% badanych stwierdziło, że nie zna „osobiście” takich rodzin, to aż 24% mieszkańców biorących udział w badaniu słyszało o tym, że w jakiejś konkretnej rodzinie dochodzi do przemocy. W percepcji mieszkańców gminy problem przemocy domowej na terenie gminy Dąbrówno mocno powiązany jest z problemem uzależnienia od alkoholu. Mieszkańcy biorący udział w badaniach ankietowych właśnie uzależnienie wskazali jako główną przyczynę przemocy w rodzinie. Opinię taką wyraziło aż 65,2% ankietowanych. Drugim co do ważności czynnikiem odpowiedzialnym za zachowanie przemocowe sprawców w ocenie badanych były: przekazywane wzorce (wyboru takiego dokonało 25,7%) oraz stres i trudna sytuacja materialna (na tą przyczynę przemocy wskazało ok. 21% ankietowanych). Jako przyczynę, która również może mieć duży wpływ na przemoc domową uznali ankietowani także problemy wychowawcze (15% wyborów).

Jako najbardziej skuteczne formy pomocy osobom uwikłanym w przemoc domowa ankietowani wskazali: konieczność izolowania sprawców od ofiar przemocy, jako warunek konieczny i niezbędny (53,7% ankietowanych izolację sprawców przemocy uznano za istotną formę pomocy ofiarom przemocy); leczenie uzależnień, jako konsekwencję postrzegania przez ankietowanych, problemu przemocy domowej w powiązaniu przyczynowo-skutkowym z problemem uzależnienia (skazania takiego dokonało 56,3% badanych) oraz łatwiejszy dostęp do poradnictwa psychologicznego i terapeuty uzależnień (42% opowiedziało się za zwiększeniem dostępności do pomocy specjalistów).

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są:

- mieszkańcy Gminy Dąbrówno;
- osoby dotknięte przemocą w rodzinie;
- osoby stosujące przemoc w rodzinie;
- świadkowie przemocy;
- profesjonaliści /osoby zaangażowane w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz instytucje/organizacje zajmujące się tym problemem.

VI. CELE PROGRAMU

Cel główny to: przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych na terenie Gminy Dąbrówno.

Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Interdyscyplinarną współpracę służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w ramach działań interwencyjnych –procedura „Niebieskie Karty”.
2. Zwiększenie skuteczności pomocy i ochrony dla osób doznających przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności działań motywacyjno –interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Podniesienie skuteczności działań służb świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. Działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy.
6. Działania edukacyjne skierowane do osób dorosłych służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
7. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Dąbrówno wobec zjawiska przemocy.

VII. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć przede wszystkim poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2024 planuje się osiągnąć następujące efekty:

1. Ustawiczne działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych.
2. Świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy w rodzinie.

3. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy w rodzinie, jak dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Zwiększenie poziomu wiedzy osób stosujących przemoc na temat skutków prawno-moralnych przemocy w rodzinie.
5. Wzrost liczby osób stosujących przemoc potrafiących kontrolować swoje agresywne zachowania oraz rozwiązywać konflikty bez użycia przemocy.
6. Nabycie przez dzieci i młodzież umiejętności i wiedzy na temat podstawowych zasad przeciwdziałania przemocy.
7. Nabycie przez rodziców wiedzy i umiejętności na temat właściwych ról i postaw rodzicielskich, a także właściwego rozwiązywania wewnątrzrodzinnych konfliktów w rodzinach zagrożonych przemocą.
8. Zwiększenie wiedzy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie u profesjonalistów zajmujących się tą problematyką.
9. Zwiększenie efektywności pracy pracowników służb i instytucji udzielających pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Dąbrówno wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

VIII. WDROŻENIE PROGRAMU

Działania:

- określenie w drodze uchwały trybu powoływania i odwoływania członów Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania;
- powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- współpraca w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- zapewnienie osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia;
- izolowanie osób doznających przemocy w rodzinie;
- stworzenie osobom doznającym przemocy w rodzinie możliwości w organizowaniu grup wsparcia oraz grup samopomocowych mających na celu wzajemne wsparcie emocjonalne, wymianę doświadczeń -zapobiegające izolacji;
- poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, medyczne oraz socjalne;
- zapewnienie osobom stosującym przemoc uczestnictwa w grupie korekcyjno -edukacyjnej dla sprawców przemocy;
- współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom;
- realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach;

- monitorowanie sytuacji rodzin uwikłanych w przemoc;
- praca socjalna;
- dostarczenie informacji o instytucjach udzielających wsparcia i pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie i stosującym przemoc w rodzinie –wydanie i rozpowszechnianie informatorów;
- prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych uświadamiających zagrożenia płynących z przemocy;
- prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczo -opiekuńczych dla rodziców;
- systematyczne organizowanie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w celu podniesienia i doskonalenia swoich umiejętności oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem;
- seminaria, konferencje dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w celu wymiany doświadczeń;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania nieagresywne;
- upowszechnianie materiałów informacyjno–edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;

Odpowiedzialnym za jego wdrażanie jest Wójt Gminy Dąbrówno.

Poszczególne działania będą realizowane przez:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Dąbrównie
- Posterunek Policji w Dąbrównie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Placówki Oświatowo-wychowawcze
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap” w Dąbrównie

IX. MONITORING I EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, FINANSOWANIE

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dla zbadania efektów programu, w trakcie jego realizacji (raz w roku) oraz po jego zakończeniu przeprowadzona zostanie ewaluacja pod kątem następujących kryteriów:

- adekwatności – stopień dostosowania programu do potrzeb osób, które zostały nim objęte,
- użyteczności – stopień przydatności programu dla odbiorców,
- skuteczności – stopień osiągnięcia zaplanowanych celów,
- efektywności – sprawność działań podejmowanych w toku realizacji programu,
- trwałości – stopień, w jakim korzyści odniesione przez uczestników programu miały szerszy wpływ na ich otoczenie.

Sprawozdawczość

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Dąbrówno sprawozdanie z realizacji Programu.

Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Dąbrówno